

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/15052.**

Benyújtás dátuma: **2017-04-12 13:45**

Parlex azonosító: **11DUET0H0002**

Címzett: Kövér László, az Országgyűlés elnöke

Tárgy: Törvényjavaslat benyújtása

Benyújtó: Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes

Előadó: Dr. Trócsányi László, igazságügyi miniszter

Törvényjavaslat címe: A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvénynek és a tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló egyesüléséről szóló 2007. évi CXL. törvénynek az európai cégnyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszerrel összefüggő módosításáról

A Kormány nevében mellékelten benyújtom a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvénynek és a tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló egyesüléséről szóló 2007. évi CXL. törvénynek az európai cégnyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszerrel összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslatot.

A törvényjavaslat az érintett szakmai érdekképviselői szervezetekkel egyeztetésre került.

2017. évi törvény

a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvénynek és a tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló egyesüléséről szóló 2007. évi CXL. törvénynek az európai cégnyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszerrel összefüggő módosításáról

1. A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény módosítása

1. §

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 1. § (2) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

(A céginformációs és az elektronikus cégeljárásban közreműködő szolgálat (a továbbiakban: céginformációs szolgálat) feladatai a következők:)

„c) biztosítja a tagállami központi nyilvántartások, kereskedelmi nyilvántartások és cégjegyzékek összekapcsolására szolgáló rendszerrel (a továbbiakban: tagállami cégnyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszer) való kapcsolattartást;”

2. §

A Ctv. II. Fejezet 2. Címe a következő 17/A. §-sal egészül ki:

„17/A. §

(1) Az Európai Bizottság által üzemeltetett európai igazságügyi portálon (a továbbiakban: e-Justice portál) keresztül – keresőprogram segítségével – hozzáférhetők a korlátolt felelősségű társaság, a részvénytársaság, az európai részvénytársaság esetén a cég 24. § (1) bekezdés a)-d), f)-h) pontjában, a 26. § (1) bekezdés a)-e) és n) pontjában meghatározott adatai, a cég létesítő okirata (a létesítő okiratának módosítása), az egységes szerkezetű létesítő okirata, továbbá az e törvény szerint közzétett, számviteli törvény szerinti beszámolója.

(2) Európai egyedi azonosítóval (a továbbiakban: EUID) rendelkező külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe és a külföldiek magyarországi kereskedelmi képvisellete esetében az (1) bekezdésben meghatározott módon hozzáférhető a cég 24. § (1) bekezdés a)-c), e) és g)-h) pontjában, a 26. § (1) bekezdés a)-c) pontjában és fióktelep esetén a 27. § (8) bekezdésében, kereskedelmi képvisellete esetén a 27. § (9) bekezdésében meghatározott adata, továbbá az e törvény szerint közzétett számviteli törvény szerinti beszámolója.

(3) Az e-Justice portálon keresztül ingyenesen érhető el az (1) bekezdésben meghatározott cégformák esetében a cég 24. § (1) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott adata. Az (1) bekezdés szerinti cégformák esetén az ingyenes céginformáció körébe nem tartozó, az (1) bekezdésben

meghatározott adataira és cégiratra vonatkozó céginformációért, továbbá a (2) bekezdésben meghatározott cégformákra vonatkozó, a (2) bekezdésben meghatározott adataira és cégiratra vonatkozó céginformációért költségtérítést kell fizetni, melynek összege nem haladhatja meg az adatközléssel felmerült költségek mértékét.

(4) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott adatokon és cégiratokon túlmenően az e-Justice portálról a tagállami cégnyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszeren keresztül további adatok és iratok igényelhetők.”

3. §

(1) A Ctv. 27. § (3) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:
(Korlátolt felelősségű társaság esetében)
„f) a cég EUID-ját.”

(2) A Ctv. 27. § (4) bekezdés a) pontja a következő ad) alponttal egészül ki:
(Részvénytársaság esetében)
„ad) a cég EUID-ját.”

(3) A Ctv. 27. § (8) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:
(Külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe esetében)
„d) ha a külföldi vállalkozás az Európai Unió más tagállamában bejegyzett vállalkozás, a cég EUID-ját;”

(4) A Ctv. 27. § (9) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:
(Külföldiek magyarországi közvetlen kereskedelmi képviselése esetében)
„d) ha a külföldi vállalkozás az Európai Unió más tagállamában bejegyzett vállalkozás, a cég EUID-ját;”

4. §

A Ctv. 28. § (2) bekezdés a) pontja a következő ad) alponttal egészül ki:
(Európai részvénytársaság esetében)
„ad) a cég EUID-ját.”

5. §

(1) A Ctv. 30. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A korlátolt felelősségű társaság, a részvénytársaság, az európai részvénytársaság, továbbá az Európai Unió más tagállamában bejegyzett vállalkozás által alapított fióktelepe és kereskedelmi képviselése a cégjegyzékszám mellett olyan európai egyedi azonosítót kap (EUID), amely lehetővé teszi a cég egyértelmű azonosítását a tagállami cégnyilvántartások összekapcsolására szolgáló

rendszeren keresztül történő adatcsere során.”

(2) A Ctv. 30. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a bejegyzési (változásbejegyzési) kérelemben feltüntetett személy (szervezet)

- a) belföldi cég, annak cégjegyzékszámát, amennyiben ilyen adattal rendelkezik, EUID-ját,
- b) egyesület vagy alapítvány, annak nyilvántartási számát,
- c) külföldi cég vagy más szervezet, amennyiben ilyen adattal rendelkezik, nyilvántartási számát, EUID-ját és a nyilvántartó hatóságot

is fel kell tüntetni a cégjegyzékben.”

6. §

A Ctv. 54. § (1)-(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A cég székhelyének más cégbíróság illetékességi területére történő áthelyezésére irányuló változásbejegyzési kérelmet a korábbi székhely szerinti cégbíróságnál kell előterjeszteni. A korábbi székhely szerinti cégbíróság – a székhelyváltást megelőző változásbejegyzési kérelmek elbírálása után – dönt a székhelyváltási kérelemről.

(2) Ha a céggel szemben törvényességi felügyeleti eljárás van folyamatban, a törvényességi felügyeleti eljárás jogerős megszüntetéséig az új székhely bejegyzésére nem kerülhet sor, kivéve ha az új székhely bejegyzésével a törvényességi felügyeleti eljárás megszüntethető. Ha a törvényességi felügyeleti eljárásban a cégbíróság a céget megszüntnek nyilvánítja, a székhely változásának bejegyzésére irányuló kérelmet elutasítja.

(3) A korábbi székhely szerint illetékes cégbíróság a céget a nyilvántartásából az új székhely bejegyzésének napjával kivezeti, és ezzel egyidejűleg az eredeti cégiratokat megküldi az új székhely szerint illetékes cégbíróság részére, amely a cégjegyzék adatait, illetve az elektronikusan nyilvántartott cégiratokat elektronikus úton veszi át. A cégiratok megküldésével egyidejűleg az áttétel tényét a cégnyilvántartásban fel kell tüntetni.”

7. §

(1) A Ctv. 56. §-a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A cégbíróság az EUID-val rendelkező külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepét törvényességi felügyeleti eljárás keretében hívja fel a (3) bekezdés szerinti változásbejegyzési kérelem benyújtására, ha a tagállami cégnyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszeren keresztül – a 63. § (1c) bekezdése szerint – tudomást szerez a külföldi vállalkozás ellen indult fizetéseképtelenségi vagy végelszámolási eljárásról.”

(2) A Ctv. 56. §-a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) A cégbíróság a (4) bekezdés szerint jár el akkor is, ha az EUID-val rendelkező külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe esetében a tagállami cégnyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszeren keresztül – a 63. § (1c) bekezdése szerint – tudomást szerez a külföldi vállalkozás megszűnéséről, törléséről. E rendelkezés nem vonatkozik arra az esetre, ha a külföldi vállalkozás egyesülés, szétválás, illetve székhelyének határon átnyúló áthelyezése (átalakulása) miatt szűnt meg, illetve törölték.”

8. §

A Ctv. 59. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A beolvadás bejegyzése iránti kérelmet az átvevő cég székhelye szerinti cégbíróságon kell előterjeszteni, az átvevő cég létesítő okirata módosításának aláírásától, illetve elfogadásától, ennek hiányában az egyesülési szerződés jóváhagyásától (aláírásától) számított hatvan napon belül. Egyidejűleg kérni kell a jogelőd beolvadó cég(ek) törlését is. A kérelemben fel kell tüntetni valamennyi beolvadó cég székhelyét és cégjegyzékszámát. Ha a kérelemben a jogutód cég székhelyeként az átvevő cég székhelyétől eltérő cégbíróság illetékességi területén lévő címet tüntetnek fel, az átvevő cég székhelye szerinti cégbíróság az 54. § (1)-(3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket is alkalmazza.”

9. §

A Ctv. 63. §-a a következő (1b) és (1c) bekezdéssel egészül ki:

„(1b) A cégbíróság az EUID-val rendelkező cégformák esetében a cég EUID-ját, a 26. § (1) bekezdés a)-e) pontjában meghatározott adatát a tagállami cégnyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszer számára – a céginformációs szolgálat informatikai rendszere segítségével – haladéktalanul hozzáférhetővé teszi. Az EUID-val rendelkező külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe, kereskedelmi képvisellete esetében a 26. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott adatot nem kell hozzáférhetővé tenni. E bekezdés szerinti adatokhoz való hozzáférés a tagállami cégnyilvántartások számára ingyenes.

(1c) A cégbíróság – a céginformációs szolgálat informatikai rendszere segítségével – haladéktalanul fogadja az EUID-val rendelkező cégformákkal összefüggésben a tagállami cégnyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszeren keresztül érkező információkat.”

10. §

A Ctv. 128. § (1) bekezdése a következő o) és p) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy)

„o) az EUID képzésére, külföldi cégek vagy egyéb szervezetek EUID-jának adatkezelésére, a tagállami cégnyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszeren keresztül továbbított adatszolgáltatásért fizetendő költségterítésre, a fizetés módjára,

p) a székhelyhasználat székhelyszolgáltatással való biztosítása esetén a székhelyszolgáltatási tevékenység végzésére, a székhely biztosításának feltételeire, a székhely biztosítására kötött szerződés tartalmára”

(vonatkozó részletes szabályokat rendelettel állapítsa meg.)

11. §

A Ctv. a következő 131/I. §-sal egészül ki:

„131/I. §

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvénynek és a tőkeegyesítő társaságok határon átnyúló egyesüléséről szóló 2007. évi CXL. törvénynek az európai cégnyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszerrel összefüggő módosításáról szóló 2017. évi ... törvény (a továbbiakban: Módtv3.) hatálybalépése napján a cégnyilvántartásba bejegyzett vagy bejegyzés alatt álló 17/A. § szerinti cégek EUID-ját a cégbíróság a Módtv3. hatálybalépését követő napon automatikus végzéssel, elektronikus úton állapítja meg és jegyzi be a cégjegyzékbe.”

12. §

A Ctv. 132. § (2) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:

(E törvény a következő uniós jogi aktusok végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg:)

„e) a Bizottság 2015/884 végrehajtási rendelete (2015. június 8.) a nyilvántartások összekapcsolására szolgáló 2009/101/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel létrehozott rendszer céljából szükséges műszaki leírások és eljárások megállapításáról.”

13. §

A Ctv.

- a) 7. § (4) bekezdésben a „használatára a cég jogosult” szövegrész helyébe a „használatára – ideértve a székhelyszolgáltatás útján biztosított székhelyhasználatot is – a cég jogosult” szöveg,
- b) 9. § (3a) bekezdésében az „egyaránt bizonyítja, hogy a cégjegyzésre jogosult a céget miként és milyen formában jegyzi” szövegrész helyébe „az egyaránt bizonyítja az aláírás valódiságát” szöveg

lép.

14. §

Hatályát veszti a Ctv.

- a) 54/A. §-a,

b) VII. Fejezet 3. Címe.

2. A tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló egyesüléséről szóló 2007. évi CXL. törvény módosítása

15. §

A tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló egyesüléséről szóló 2007. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Tetz.) 1. § (2) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)

„b) határokon átnyúló egyesülés (a továbbiakban: egyesülés): a tőkeegyesítő társaságoknak a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) és az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló 2013. évi CLXXVI. törvény (a továbbiakban: Átv.) szerinti egyesülése, ha az egyesülésben résztvevő valamennyi társaságot az Európai Unió valamely tagállamának joga szerint alapították, és létesítő okirat szerinti székhelyük, központi ügyvezetésük vagy üzleti tevékenységük fő helye az Európai Unió valamely tagállamában van, feltéve, hogy közülük legalább egyre az Európai Unió valamely más tagállamának joga irányadó.”

16. §

A Tetz. 15. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„15. §

Ez a törvény

a) a tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló egyesüléséről szóló 2005/56/EK irányelvnek, valamint az Európai Parlament és a Tanács 2009. szeptember 16-ai, a 77/91/EGK, a 78/855/EGK, a 82/891/EGK tanácsi irányelvnek és a 2005/56/EK irányelvnek az egyesülések és szétválások esetében alkalmazandó jelentéstételi és dokumentációs kötelezettségek tekintetében történő módosításáról szóló, 2005. október 26-i 2009/109/EK európai parlamenti és a tanács irányelvnek; b) – a Ptk.-val és az Átv.-vel együtt – a 89/666/EGK tanácsi irányelvnek, valamint a 2005/56/EK és a 2009/101/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a központi nyilvántartások, a kereskedelmi nyilvántartások és a cégjegyzékek összekapcsolása tekintetében történő módosításáról szóló, 2012. június 13-i 2012/17/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.”

17. §

A Tetz.

a) 2. § (1) bekezdésében a „Gt.-nek” szövegrész helyébe a „Ptk.-nak és az Átv.-nek” szöveg, az „egyesülésre vonatkozó” szövegrész helyébe az „átalakulásra és az egyesülésre vonatkozó”

szöveg,

b) 3. § (1) bekezdésében az „a Gt. 79. §-ának (1) bekezdésében” szövegrész helyébe az „az Átv. 14. § (1) bekezdésében” szöveg,

c) 4. § (1) bekezdésében az „a továbbiakban: beszámoló” szövegrész helyébe az „a továbbiakban: egyesülési beszámoló” szöveg, az „a Gt. 26. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint felelnek a határokon átnyúló egyesülés előkészítése és végrehajtása során tanúsított felróható magatartásukkal” szövegrész helyébe az „a Ptk. szabályai szerint felelnek a határokon átnyúló egyesülés előkészítése és végrehajtása során tanúsított magatartásukkal” szöveg,

d) 5. § (3) bekezdésében a „beszámolót” szövegrész helyébe az „egyesülési beszámolót” szöveg, az „a beszámolóra” szövegrész helyébe az „az egyesülési beszámolóra” szöveg,

e) 7. § (1) bekezdésében az „átalakulás időpontját” szövegrész helyébe az „egyesülés időpontját” szöveg,

f) a 8. §-t megelőző alcím címében az „átalakulás” szövegrész helyébe az „egyesülés” szöveg,

g) 8. § (3) bekezdésében az „átalakulás időpontjáról” szövegrész helyébe az „egyesülés időpontjáról” szöveg, az „elutasításáról haladéktalanul” szövegrész helyébe az „elutasításáról – a tagállami központi nyilvántartások, kereskedelmi nyilvántartások és cégjegyzékek összekapcsolására szolgáló rendszeren keresztül – haladéktalanul” szöveg,

h) a 8. § (4) bekezdésében az „átalakulás időpontjáról” szövegrész helyébe az „egyesülés időpontjáról” szöveg, az „a Gt. 87. §-a (1) bekezdése szerint” szövegrész helyébe az „az Átv. 11. § (1) bekezdése és 16. §-a szerint” szöveg,

i) a 8. § (5) bekezdésében az „átalakulás időpontját” szövegrész helyébe az „egyesülés időpontját” szöveg,

j) a 10. § (1) bekezdésében a „részvételét a Gt. vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően (Gt. 38-39. §)” szövegrész helyébe a „részvételét a Ptk. vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően” szöveg,

k) a 12. § (2) bekezdésében az „átalakulás” szövegrész helyébe az „egyesülés” szöveg, a „Gt. szerinti” szövegrész helyébe a „Ptk. szerinti” szöveg

lép.

3. Záró rendelkezések

18. §

Ez a törvény 2017. június 8-án lép hatályba.

19. §

A 1-5. §, a 7. §, a 9. §, a 10-12. §, a 15-16. § a 89/666/EGK tanácsi irányelvnek, valamint a 2005/56/EK és a 2009/101/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a központi nyilvántartások, a kereskedelmi nyilvántartások és a cégjegyzékek összekapcsolása tekintetében történő módosításáról szóló, 2012. június 13-i 2012/17/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Általános indokolás

A belső piac kínálta lehetőségeket kihasználva a cégek egyre inkább országhatárokon túlra terjeszkednek. A határokon átnyúló csoportokban, valamint számos átalakulási műveletben – egyesülésekben és szétválásokban – különböző tagállamokból származó cégek érintettek, így egyre növekszik a céginformációkhoz való uniós szintű hozzáférés iránti igény. A vállalatokról szóló hivatalos információk azonban nem mindig érhetők el könnyen határokon átnyúlóan.

Az Európai Unióban letelepedett vállalkozások versenyképességének növelése, a gazdaság élénkítése, valamint egy vállalkozásbarát jogi és pénzügyi környezet kialakítása érdekében 2009-2010 folyamán uniós intézkedéscsomag került elfogadásra, amelynek célja a tagállamok cégnyilvántartásainak összekapcsolása. A 89/666/EGK tanácsi irányelvnek, valamint a 2005/56/EK és a 2009/101/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a központi nyilvántartások, a kereskedelmi nyilvántartások és a cégjegyzékek összekapcsolása tekintetében történő módosításáról szóló 2012/17/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: BRIS irányelv) a jogharmonizációs feladatok végrehajtásának határidejét 2017. június 8-ában határozza meg. A központi nyilvántartások, a kereskedelmi nyilvántartások és a cégjegyzékek összekapcsolására szolgáló rendszerben (Business Registers Interconnection System, BRIS) kizárólag a platform helyes működéséhez szükséges rendelkezéseket kell meghatározni.

Az irányelv előírja, hogy a tagállamok a nyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszeren belül biztosítsák nyilvántartásaik kölcsönös átjárhatóságát. A nyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszerből származó információhoz való hozzáférést a portál és a tagállamok által saját hatáskörben létrehozott elérési pontok biztosítják. A nyilvántartások összekapcsolási rendszerének a központja az unió által működtetett platform. A platform az e-Justice honlapon (portálon) keresztül biztosítja az egyes tagállami nyilvántartásokban tárolt adatokhoz való hozzáférés lehetőségét.

Uniós szinten lehetővé válik a jövőben, hogy az uniós portálon keresztül a cégekkel és más tagállamokban nyitott fióktelepeikkel kapcsolatosan a nemzeti nyilvántartásokban tárolt információkhoz egyéni felhasználók is hozzáférjenek.

Az irányelvnek nem célja, hogy a vállalatokról érdemi információkat tároló központi nyilvántartási adatbázist hozzon létre, hanem azt kívánja biztosítani, hogy a tagállami nyilvántartások egy közös uniós ponton (platform) keresztül egymás adataihoz hozzáférhessenek, egymásnak adatot szolgáltatassanak. Az irányelv tehát nem kötelezi a tagállamokat belső nyilvántartási rendszereik megváltoztatására. Az irányelv meghatározza azokat a társasági jogi eseményeket (vállalkozás fizetéseképtelensége, megszűnése, továbbá a határokon átnyúló egyesülés), amelyek esetében a tagállami nyilvántartás a BRIS rendszeren keresztül tájékoztatja a másik (érintett) tagállami nyilvántartást a változásról, társasági jogi esemény bekövetkeztéről.

Részletes indokolás

1. §

A rendelkezés a céginformációs szolgálat feladatai között tételes módon megjeleníti a tagállami nyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszer fenntartásának biztosítását.

2. §

A BRIS irányelv kettős célt valósít meg. Egyrészt biztosítani kívánja, hogy az egyes tagállami nyilvántartásokból bárki információhoz jusson, másrészt előírja, hogy az egyes tagállami nyilvántartások egymásnak adatot adjanak át annak érdekében, hogy a határokon átnyúló jelentőségű változásokról (fizetésektelenségi eljárás, nyilvántartásból való törlés) az érintett tagállami nyilvántartások időben értesüljenek, és meg tudják kezdeni a szükséges eljárásokat.

A BRIS irányelv hatálya a magyar cégnyilvántartásba bejegyzett jogalanyok közül a korlátolt felelősségű társaságra, részvénytársaságra, az európai részvénytársaságra, valamint a külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepére és a külföldi vállalkozás magyarországi kereskedelmi képviselőjére terjed ki. Ezen cégformákra irányadó irányelvek meghatározzák azokat a cégeket és cégiratokat, amelyeket valamennyi tagállami nyilvántartásban a céggel összefüggésben a nyilvántartásban kell tárolni. Ezek a cégeket, cégiratokat azok, amelyeket a BRIS irányelv alapján a BRIS rendszeren keresztül elérhetővé is kell tenni.

Az adatoknak egy szűk köre ingyenesen lesz elérhető, lekérdezhető; ezek: a cég neve és jogi formája, a cég székhelye, valamint a cég cégjegyzékszám. A többi, az irányelv előírásai szerint elérhetővé teendő cégeket és cégirat költségtérítés ellenében válik megismerhetővé. Az irányelv nem zárja ki, hogy az irányelvben tételesen nem említett cégeket vagy cégirat vonatkozásában is céginformációt biztosítson a tagállam, így a § (4) bekezdése alapján lehetővé válik további céginformáció biztosítása is; ezen utóbbi esetben a céginformációért fizetendő összeg vonatkozásában előírás nincs, azt a tagállam határozhatja meg.

3-5. §

A §-ok beillesztik a cégeket közé az EUID-t vagyis a cég európai egyedi azonosítóját. Az EUID felépítését a BRIS irányelv végrehajtását szolgáló rendelet állapítja meg – a Bizottságnak a nyilvántartások összekapcsolására szolgáló 2009/101/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel létrehozott rendszer céljából szükséges műszaki leírások és eljárások megállapításáról szóló 2015/884 végrehajtási rendelete (2015. június 8.). A végrehajtási rendelet mellékletének 8. pontja szerint az EUID: az országkódból, a tagállami nyilvántartás azonosítójából és a cég nyilvántartási számából tevődik össze. A végrehajtási rendelet értelmében az EUID használata arra szolgál, hogy a nyilvántartások közötti, platformon történő információcsere során a társaságok kétséget kizáróan azonosíthatóak legyenek. Ezen alapvető rendelkezést a Ctv. is kimondja.

Mivel az EUID mind a belföldi, mind a külföldi (uniós) cégeket azonosítja, azért fontos, hogy a cégbíróság ne csak a magyar székhelyű cégek EUID-ját ismerje, hanem tisztában legyen a magyar cégnyilvántartásban feltüntetésre kerülő külföldi cégek (tagok, vezető tisztségviselők, jogelődök, jogutódok) EUID-jával is.

6. §

Azon székhelyáthelyezési változásbejegyzési eljárás, amely a cégbíróság illetékességének megváltozásával is együtt jár, még a papír alapú eljárás mechanizmusát követi, ami lassítja és elnehezíti a kérelem elbírálását. A jelenlegi rendszerben továbbá külön problémát okoz a székhelyáthelyezés során érkező automatikus üzenetek (például az állami adó és vámhatóságtól érkező adószámra vagy tevékenységi körökre vonatkozó változások) kezelése. A Javaslat a fentiekre figyelemmel egyszerűsíti, ésszerűsíti azon változásbejegyzési kérelmek elbírálását, amelyek egyben korábbi székhely szerinti cégbíróság illetékességének megszűnésével járnak. Mivel a korábbi székhely szerinti cégbíróság minden, a kérelem elbírálásakor releváns adattal rendelkezik, indokolt, hogy ezen cégbíróság végezze a kérelem elbírálását. A Javaslat változatlanul fenntartja azt a garanciális rendelkezést, hogy a székhelyváltogatás nem lehet eszköze a törvényességi felügyelet alóli kibújásnak, így a székhelyváltogatás előtt a folyamatban lévő törvényességi felügyeleti eljárásokat be kell fejezni. Ez alól csak az az eset kivétel, ha a székhelyáthelyezés egyben a törvényességi felügyeleti eljárás eredményes befejezését is jelenti.

Az informatikai rendszer lehetővé teszi, hogy a Javaslat szerinti megoldás érvényesüljön. A székhelyáthelyezési kérelemnek helyt adó határozatot követően az informatikai rendszer végzi el a szükséges feladatokat (új cégjegyzékszám kiadása, érintett hatóságok – NAV, KSH – értesítése).

A módosítás egyben a BRIS rendszerrel összefüggő tagállami adatcsere biztonságát is szolgálja, mert nem alakulhat ki olyan függő helyzet, amelyben nem dönthető el teljes bizonyossággal, hogy melyik cégbíróság illetékessége terjed ki a cégre, egyben nem dönthető el az sem, hogy a BRIS rendszeren keresztül esetlegesen fogadott adatot melyik cégbíróság felé kell továbbítani az informatikai rendszernek.

7. §

A hatályos szabályozás szerint a külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe és a külföldi vállalkozás magyarországi kereskedelmi képviselője változásbejegyzési eljárással jelenti be, ha a külföldi vállalkozás ellen fizetésektelenség megállapítása iránti eljárás (csőd-, illetve felszámolási eljárás) vagy végelszámolás indult. A BRIS rendszer bevezetésével azonban a tagállami nyilvántartások ezekről a változásokról már közvetlenül tudják értesíteni az érintett más tagállami nyilvántartásokat. Ennek megfelelően a Javaslat előírja, hogyha a cégbíróság ezen tényekről a BRIS rendszeren keresztül információt kap, azonban a nyilvántartása szerint a magyar cég a bejelentési kötelezettségének nem tett eleget, a bejelentés megtörténtét törvényességi felügyeleti eljárás keretében követelje meg.

8. §

A rendelkezés a 6. §-hoz kapcsolódik.

9. §

A Ctv. a jövőben tételesen is tartalmazni fogja, hogy a cégbíróság a magyar cégekről a BRIS irányelvben előírt adatokról köteles a BRIS rendszeren keresztül adatot szolgáltatni más tagállami nyilvántartásoknak, továbbá azt, hogy ezen adatokat fogadja is.

10. §

A rendelkezés új felhatalmazó rendelkezést állapít meg azon a BRIS rendszerhez kapcsolódó részletszabályok megállapítására, amelyek miniszteri rendeleti szintű szabályba illeszthetők.

A § továbbá új felhatalmazó rendelkezésként állapítja meg a székhelyszolgáltatásra vonatkozó miniszteri rendelet felhatalmazó rendelkezését.

A Ctv. 7. § (4) bekezdése szerint a „cég székhelye, telephelye és fióktelepe olyan ingatlan lehet, amely a cég tulajdonát képezi, vagy amelynek használatára a cég jogosult.” Jogszerűen az az ingatlan minősülhet székhelynek, amely vagy a tulajdona, vagy amelyre megfelelő „befogadó nyilatkozattal” rendelkezik. Az ingatlan székhelyként történő feltüntetését lehetővé tevő jogviszony (régebbi szóhasználattal „befogadó nyilatkozat”) és az ún. székhelyszolgáltatás nem feltétlenül egymást fedő jogviszonyok. (A székhelyszolgáltatás többlet-kötelezettségek vállalását is jelenti a székhelyszolgáltató részéről.) Nem zárható azonban ki az sem, hogy a szerződési szabadság alapján a cég más módon „szerez” használati jogot, így például használatot biztosító dologi jogot alapító szerződések (haszonélvezet, használat), vagy használatot biztosító kötelmi szerződések (bérlet, haszonkölcsön) megkötésével.

A székhely feltüntetése, székhellyel való rendelkezés a cég létezésének, a cégnyilvántartásban való bejegyzésének eminens eleme. A cégbírósági bejegyzés közhitelesen tájékoztatja az érdekelt harmadik személyeket a cég székhelyéről, elérhetőségéről. Cégjogi szempontból (és gyakorlati szempontból is) annak van jelentősége, hogy a cégnyilvántartásba bejelentett címen a cég elérhető legyen, illetve, hogy a székhely biztosításának jogszerűsége - minimálisan nyilatkozattal - igazolt legyen. Az állami szabályozás nem szól bele, hogy a cég milyen jogi megoldással biztosítja a székhelyét. Ugyanakkor megállapítható, hogy a székhelyszolgáltatás bár napjainkra igen népszerűvé vált, annak jellemzői és kritériumai mégsem állapíthatóak meg megfelelően ma normatív úton.

A székhelyszolgáltatás nem ismeretlen fogalom a cégnyilvántartásban. Mind a Ctv., mind az Adózás rendjéről szóló törvény (Art.) 2007 és 2012 között rendelkezett székhelyszolgáltatásról, ha azt ügyvéd nyújtotta. Ezen felül a 49/2007. (XI. 14.) IRM rendelet tartalmazta az ügyvédi székhelyszolgáltatásra vonatkozó szabályokat. Az ügyvédi székhelyszolgáltatásra vonatkozó rendelkezéshez hasonló rendelkezésre a Ctv. szövegében szükség nem mutatkozott, hiszen

szükségtelen lenne megjeleníteni egyféle szerződéses székhelybiztosító jogügyletet, azonban a székhelyszolgáltatás normatív átvilágítását szolgáló rendelet megalkotásához felhatalmazó rendelkezésre van szükség.

A rendelkezés és az ez alapján kiadásra kerülő miniszteri rendelet illeszkedik az Art.-ban időközben a székhelyszolgáltatásra vonatkozóan ismét előírt bejelentési kötelezettséghez.

11. §

A Javaslat biztosítja, hogy a cégek számára ne okozzon adminisztratív terhet az EUID képzése. Biztosítja továbbá azt is, hogy az EUID képzésére valamennyi érintett cég esetében azonos időpontban (napon), automatikus végzéssel, vagyis az informatikai rendszer útján kerüljön sor.

12. §

A rendelkezés kiegészíti a Ctv. jogharmonizációs rendelkezését a BRIS irányelvhez kapcsolódó végrehajtási rendelet feltüntetésével.

13. §

Szövegpontosító rendelkezés. A gyakorlatban értelmezési kérdésként merült fel ugyanis az, hogy az aláírási címpéldány (aláírás-minta) képviseleti jogot is igazol-e. A képviseleti jog fennállását közhitelesen a cégjegyzék bizonyítja, így az aláírási címpéldány (aláírás-minta) a cégjegyzékben feltüntetett képviselők aláírásának valódiságát tudja igazolni.

14. §

A Ctv. 54. § (1)-(3) bekezdéseinek újraszabályozásával az 54/A. § hatályon kívül helyezhető, mert annak garanciális tartalma beépítésre kerül a Ctv. 54. § (2) bekezdésébe.

Jelenleg a Ctv. 87. § szerinti a számviteli beszámoló elmulasztása miatti különleges törvényességi felügyeleti eljárás olyan ügýtípusnak minősül, amely éves szinten több ezres ügyszámot is jelent, és több állami szerv, szereplő egymással párhuzamosan jár el. A beszámoló közzétételéről és letétbe helyezéséről a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (153-154/B. §), a mulasztás jogkövetkezményeiről az Art. (174/A. §) rendelkezik. A cégeknek 2009-től (első ízben a 2008. üzleti évről) a számviteli beszámolót közzététel és letétbe helyezés végett is – az igazságügyi tárca szervezeti egységeként működő – céginformációs és az elektronikus cégeljárásban közreműködő szolgálatnak (a továbbiakban: céginformációs szolgálat) kell elektronikus úton megküldeniük; a cégbírósághoz már az iratot letétbe helyezés céljából nem kell benyújtaniuk.

A Ctv. a beszámoló letétbe helyezése, valamint közzététele elmulasztása miatti törvényességi eljárás szabályai között rögzíti, hogy az állami adóhatóság értesíti a cégbíróságot, ha a cég a beszámoló letétbe helyezési, illetve közzétételi kötelezettségének az alkalmazott adójogi jogkövetkezmények ellenére sem tett eleget. (Ctv. 87. § (1) bek.)

A beszámoló nyújtásának elmulasztása esetén az állami adóhatóság továbbá az adózás rendjéről szóló törvény (Art.) alapján felhívja az adózót a pótlásra, és nemteljesítés esetén hivatalból törli az adószámot, amelyről értesíti a cégbíróságot, és kéri a cég megszűntnek nyilvánítását (Ctv. 91. §). Vagyis jelenleg egy mulasztás miatt a cégbíróságnál két eljárás is indul (beszámoló elmulasztása miatti különleges törvényességi felügyeleti eljárás és később az adószám törléssel érintett cégek megszűntnek nyilvánítására irányuló különleges törvényességi felügyeleti eljárás). Amióta a cégek a beszámolóik letétbe helyezését nem a cégbíróságnál teljesítik, a cégbíróság aktív törvényességi felügyeleti szerepe rendszeridegen és feleslegesnek tekinthető. Az a cél, ha a cégbíróság a folyamatba akkor kapcsolódjon be, amikor a mulasztás már a cég további működtetésére is kihatással van, vagyis, amikor az adóhatóság a cég adószámát törli és emiatt fordul a cégbírósághoz (Ctv. 91. § szerinti eljárás).

A Javaslat a fenti okokból megszünteti a cégbírósági törvényességi felügyeleti eljárások közül azt, amely a beszámoló benyújtásának elmulasztása miatt az adóhatóság jelzésére indult (Ctv. 87. §). Továbbra is megmarad azonban az adószám-törléssel érintett cégek megszűntnek nyilvánítására irányuló törvényességi felügyeleti eljárás, vagyis ha a beszámoló benyújtásának kikényszerítése adóhatósági eszközökkel sem vezetett eredményre, és az adóhatóság törli a cég adószámát, a cégbíróság az adóhatóság kérelmére a Ctv. 91. §-a szerinti eljárásban megszüntnek nyilvánítja a céget és megindítja a kényszertörlési eljárást.

15-17. §

A tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló egyesüléséről szóló 2007. évi CXL. törvény módosítása elvégzi a Tetv. pontosítását, annak érdekében, hogy a törvény a hatályos jogi személy jogi és társasági jogi szabályokra hivatkozzon. A BRIS irányelv átültetését szolgálja a 16. § f) pontjának rendelkezése, amely egyértelműen rögzíti, hogy a tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló egyesülésének bejegyzéséről a jogutódot (a Tetv. szempontjából a magyar jogutódot) nyilvántartó szerv a BRIS rendszeren keresztül szolgáltat adatot a jogelődöt nyilvántartó tagállami nyilvántartásnak.

18-19. §

A rendelkezés a hatályba léptető rendelkezést tartalmazza, továbbá a Javaslat önálló jogharmonizációs záradékát állapítja meg.